



WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.73.2022

Łódź, 2 lutego 2022 r.

Rada Gminy Ręczno

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834).

stwierdzam nieważność

§ 2 ust. 3 oraz § 3 ust. 2 zd. 3 uchwały Nr XXVIII.180.2021 Rady Gminy Ręczno z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.

Uzasadnienie

Rada Gminy Ręczno podjęła w dniu 28 grudnia 2021 r. uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.

Podjęcie uchwały budziło zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Ręczno zawiadomienia w dniu 17 stycznia 2022 r. znak: PNIK-I.4131.73.2022 oraz pisma w dniu 20 stycznia 2022 r. znak: PNIK-I.4131.73.2022, w których organ przedstawił swoje zastrzeżenia.

W odpowiedzi na zawiadomienie pismem z 20 stycznia 2022 r. oraz pismem z 24 stycznia 2022 r. Przewodniczący Rady Gminy poinformował, że w ocenie tutejszego organu Rada Gminy Ręczno nie przekroczyła kompetencji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.)

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

- zwanej dalej ustawą. Wskazał, że w orzecznictwie sądów administracyjnych dopuszcza się możliwość powtórzenia w akcie prawa miejscowego zapisów ustawowych z tym zastrzeżeniem, iż winno być to powtórzenie dosłowne (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 22 kwietnia 2015 r. sygn. akt IV SA/Po 1284/14) i uzasadnione względami zapewnienia komunikatywności tekstu prawnego, stanowiąc określenie materii, która jest regulowana aktem prawa miejscowego.

Organ nadzoru nie podziela stanowiska wyrażonego w ww. pismach w zakresie § 2 ust. 3 oraz § 3 ust. 2 zd. 3 uchwały i przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Podstawę prawną do podjęcia przez Radę Gminy uchwały stanowi art. 50 ust. 6 ustawy. Stosownie do tego przepisu rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Zawarta w tym przepisie norma kompetencyjna wskazuje, iż upoważnienie rady obejmuje określenie:

- 1) szczegółowych warunków przyznawania usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) szczegółowych warunków odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- 3) szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat;
- 4) trybu ich pobierania.

Ustawodawca poprzez użycie w art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej sformułowania „rada gminy określa” nie pozostawia organowi stanowiącemu gminy żadnej dowolności w zakresie tworzenia prawa miejscowego w tym przedmiocie. Oznacza to, że w ramach upoważnienia ustawowego organ stanowiący ma obowiązek ustanowić przepisy normujące materię nim objętą.

Zastrzeżenia organu nadzoru dotyczą zapisu § 2 ust. 3 uchwały, zgodnie z którym "W decyzji określa się rodzaj, zakres świadczonych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, okres na jaki zostały przyznane, dzienny wymiar godzin, miejsce świadczenia pomocy wysokości odpłatności i zasady wnoszenia opłat. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy w dni robocze.

Zakres i wymiar usług uzależniony jest od środków finansowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ręcznie przekazanych przez Gminę".

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, iż elementy składowe decyzji administracyjnej określa już art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.).

Następnie jak zostało już wskazane powyżej, na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy Rada Gminy uprawniona jest jedynie do działania w ramach upoważnienia ustawowego. Przepis upoważniający wyznacza zakres kompetencji Rady, co oznacza, że w tym przypadku upoważnia Radę Gminy do określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania, nie zaś do określania elementów decyzji administracyjnej. W ocenie organu nadzoru brak jest podstaw dla organu stanowiącego gminy do regulowania w drodze uchwały kwestii związanych z wydawaniem decyzji administracyjnych, w tym określania elementów, które decyzja ma zawierać. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 14 ustawy, w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Należy więc stwierdzić, że uchwała Rady nie może regulować kwestii związanych z wydaniem decyzji administracyjnej, gdyż regulacje te wprowadzone są w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego.

Dalsza część regulacji zawarta w § 2 ust. 3 uchwały dotycząca miejsca świadczenia oraz zakresu i wymiaru usług, przekracza delegację ustawową zawartą w art. 50 ust. 6 ustawy. Organ nadzoru zwraca uwagę, że w art. 50 ust. 5 ustawy ustawodawca wprost wskazał podmioty, które przyznając usługi opiekuńcze, ustalają ich zakres, okres i miejsce świadczenia. Powyższy zapis stanowi ingerencję w kompetencje podmiotów wskazanych w art. 50 ust. 5 ustawy.

W § 3 ust. 2 zd. 3 uchwały Rada wskazała, że „Nieuiszczone opłaty podlegają ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym”.

Zapis ten przekracza delegację ustawową z art. 50 ust. 6 ustawy. Rada Gminy została upoważniona do uregulowania trybu pobierania opłat za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Ponadto stosownie do art. 104 ust. 1 ustawy „należności z tytułu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, z tytułu opłat określonych przepisami ustawy oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń podlegają ściąganiu w trybie przepisów o

postępowaniu egzekucyjnym w administracji". Zapis § 3 ust. 2 zd. 3 uchwały stanowi powielenie materii uregulowanej już przez ustawodawcę oraz jego modyfikację. Na poparcie tego stanowiska należy przywołać wyrok WSA w Olsztynie z dnia 12 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 8/19, w którym Sąd jednoznacznie stwierdził, że „postanowienia art. 50 ust. 6 ustawy nie dają radzie gminy kompetencji do uchwalenia przepisu, zgodnie z którym w przypadku nieuiszczenia odpłatności za świadczone usługi, należności tego typu podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji”.

W sytuacji, w której zapisy § 2 ust. 3 oraz § 3 ust. 2 zd. 3 uchwały w istotny sposób naruszają art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński

Do wiadomości:
Wójt Gminy Ręczno